

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér — sékelt díjak egyezség szerint. —

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. június 5.

36. szám.

Alsó erdészeti szakoktatásunk kérdéséhez.

Irta: Kaán Károly.

(Folytatás.)

Hasonló berendezésü Meiningenben is egy erdőőri iskola.

Legfejlettebb az alsó erdészeti szakoktatás Ausztriában, a hol különös gondot fordítanak arra, hogy az iskolákban olyan egyéneket neveljenek, a kik kisebb birtokon önállóan is képesek gazdálkodni.

Az alsó erdészeti szakoktatás céljait szolgáló iskolák közül az első 1876-ban Aggsbachban nyílt meg. A cs. k. államerdészet a saját céljaira 1881-ben Hallban (Tirol), ugyanakkor Gusswerkben (Steierország), 1883-ban Bollechowban (Galicia), 1892-ben Idriában (Krajna), tehát 4 helyen és mindenütt az ott meglevő erdőgondnokságok mellett állított fel ilyen iskolákat.

Azonkívül van még Mährisch-Weiskirchenben is, az erdőgazdasági tanintézet mellett egy ilyen alsó erdészeti iskola. Ép így van 1899 óta Egerben és Budweisban; míg Pisekben az ottani földmivesiskolával kapcsolatosan létesítették az ilyen célokat szolgáló intézetet.

A tanfolyam ez iskolákban egy éves, csak a pisekiben két évig tartó. Mindezen iskolák célja az erdővédelem és a műszaki segédszolgálat részeire szolgáló egyének kiképzése.

Franciaországban Les-Barresban az ecole primaire készíti elő a „brigadier” rangjába kerülő és a poroszországi „Förster” minőségnek

megfelelő egyéneket. A tanfolyam 11 hónapos. A vizsga leteltével a növendékeket garde forestier-ként alkalmazzák és 2—3 év multán léptetik elő brigadier-rá.

Belgiumban mindezideig a garde-forestier-eket olyan egyénekből választották, a kik a katonai szolgálatuk alatt a Boullionban és Biestben levő ezrediskolában az alsó erdőgazdasági tanfolyamot végezték. 1902-ben azonban a földmivesiskolákkal kapcsolatosan külön alsó erdészeti iskolák nyíltak meg ott is. Ilyen iskola eddig kettő van, Huyben és Paliseulben; mind a kettő hat hónapos tanfolyammal.

A kiképzésnek más módját Schweiz alkalmazta elsőben, a hol ugyanis nem rendeztek be e célra tulajdonképeni iskolákat, hanem régebb idő óta a különböző kantonokban olyan tanfolyamra gyűjtik össze a jelentkezőket, a melyen a gyakorlati kiképzés és a fontosabb üzemi munkába való bevezetés a cél.

Az ilyen tanfolyamok gyakorlati részét azután néhány elméleti előadással egészítik ki oly arányban, a mint a dolgok megértése és a munkák gyakorlati kivitele megkívánja.

Az 1876., 1878. és 1880. évi szövetségi határozatok alapján a szövetség részéről segélyezett ezen tanfolyamok a következően szervezvők;

Vannak ugynevezett:

a) „Alerdési” (erdőőri) tanfolyamok (Unterförster-Kurse) legalább is két hónapos tartam-

mal, a kisebb erdőbirtokon való gazdálkodásra hivatott egyének és a védszemélyzet képzése céljából.

A tanfolyamot végzetek az alkalmaztatás előtt vizsga letételére kötelesek.

b) „Továbbképző tanfolyamok“ (Fortbildungs-Kurse) 14 napos tartammal az a) pontban megnevezett alerdészek (erdőőrök) részére.

c) „Erdőfelvigyázói tanfolyamok“ (Bannwart-Kurse) a kizárólag védelmi szolgálatra hivatottak részére 14—20 napi tartammal. A tanfolyamok befejeztével vizsgához bocsájtanak a résztvevők s bizonyítványt nyernek.

Schweiz példáját csakhamar követte Ausztria. Tirol és Vorarlbergben, Bregenzben 1876 óta, Rotholzban (Unter-Innthal) 1882 óta és az Etsch-menti San Micheleben 1880 óta vannak hasonló tanfolyamok 8—12 heti tartammal. A bukovinai Cernovitzban és Franzthalban pedig 1887 óta tartanak kéthónapos erdőfelvigyázói tanfolyamokat (Waldaufseher-Kurse.)

A német birodalom államai közül újabban Baden nagyhercegség és Würtemberg királyság követi a schweizi példát, a mennyiben a fentiek szerint az erdőmunkásokból választott és katonaviselt erdőőr-jelölteket újabban a Karlsruheban tartott 8 heti tanfolyamon részesíti elméleti oktatásban.

Változatos tehát és különböző rendszeren alapul az alsó erdészeti szakoktatás a külföldön.

Az eljárásokat kettéválasztja a szolgálati beosztásnak az a kétféle irányzata, a mely szerint a főiskolai végzettséggel, tehát akadémiai képzettséggel bíró erdőgazdasági tisztviselőkön kívül csak az erdővédelmi szolgálatot teljesítő és az erdőgazdasági munkákra felügyelni hivatott személyzet látja-e el a gazdaságot, avagy olyan altiszt minőségben levő egyének alkalmaztatnak, a kik a műszaki segédszolgálat teljesítésére és arra is hivatvák, hogy ott, a hol külön védszemélyzet van, ennek foglalkozására felügyeljenek, egyebütt pedig ennek teendőit is végezzék.

A hol csak a védelmi szolgálat ellátására szolgáló egyének (Forstwart, Bannwart, Waldaufseher, Waldheger stb.) kiképzéséről van szó, ott még olyan magasfoku erdőgazdaságot üző országot is, mint Baden, Württemberg, Hessen, Thüringia lehetőleg az erdőmunkások köréből választják a személyzetet és azt tekintik a szolgálatra minősítés előfeltételül, hogy az alkalmazandó egyén a katonaságnál altiszt rangot nyert legyen. Ezeknek az egyéneknek a kiképzése azután még olyan országokban is, hol szakiskolák működnek, rövid tartamu. Hessen darmstadti iskolájában novembertől júliusig tart a kurzus; ép ennyi ideig Meiningenben is.

A hol pedig nem iskolákat, de csak tanfolyamokat nyitnak az ilyen egyének oktatására, ott a kiképzés még rövidebb tartamu. Schweiz 14 napos, Ausztria 8—12 hetes, Baden és

Medve-vadászat.

— Az A.-ausztriai Vadász Védőegylet közlönye után. —
(Folytatása a 32. 33. számok tárcájának.)

Másnap reggel már utban voltunk az erdő felé, amelybe a medve, azelőtt való napon menekült. Az erdő egyik szélét két oldalról állottuk el, s a farmer elég lelketlen volt, hogy a fiuval hajtó szolgálatokat végeztesen. Én a hegyoldal tetejére kerültem, míg a két cowboy a lejtőn állott fel. A türelmetlen farmer azonban már behetolt az erdőbe még mielőtt én a hegy nyergét elérhettem volna s mikor végre odaértem, alattam már hallottam a halk csörtetést, pár pillanat múlva pedig, egy száraz bokor mögött, tőlem alig tíz lépésnyi távolságban, megpillantottam a medvét, mely éppen anyagcseréléssel volt elfoglalva. Hamar archoz kaptam a fegy-

vert s a száraz bokorágak nyílásain át célozva, sebtiben oda gyujtottam a bundásra. Abban a pillanatban iszonyatos bödülés volt a felelet rá, utána pedig egy-két másodpercre már künn termett a medve a bokor mögül s amint engem meglátott, rögtön megállott. De ekkor már második lövésem üdvözölte, melytől rögtön felfordult. Mikor hozzá léptem még volt valamelyes élet benne, de feltápáskodni már nem tudott. Szánalomból még fültövön löttem, mire végleg elaludt.

Bár a medve a lefolyt éjszakán — amint később megállapítottuk — legalább három helyen szétharapta a kötelet, annak visszamaradt része ugylátszik mégis folyton elakadhatott a bokrok ágaiban és ugyancsak megkínózhatta a szegény állatot. A nyakán ugyanis számtalan seb volt s a szőr több helyen egész bőrig ledörzsölve; a hurok pedig a nyakán oly mélyen volt a husba bevágódva, hogy csak nagy nehezen birtuk feloldani. A medve nem volt kapitális példány s csupán 187 kilót nyomott; de természetesen akadtak ebből a fajtából olyanok is, amelyek sokkal nehezebbek, mint ez volt.

Württemberg 8 hetes tanfolyamokon oktatja ki a védszemélyzetet.

Természetes, hogy sem az ilyen rövid tanfolyamok, sem az e célú iskolák nem alkalmasak arra, hogy a műszaki segédszolgálatra, a kisebb birtokon való önálló gazdálkodásra, vagy a szó szorosabb értelmében vett „altishti“ vagy „segédtishti“ működésre hivatott egyéneket neveljenek.

Bajorország képzetebb védszemélyzet nevelésére berendezett erdőőri iskoláival célt tévesztett. Mert intézetei az erdőgazdaság védelmi szolgálatára aránytalanul nagyigényű olyan személyzetet neveltek, a mely a felhangzó panaszok és a magam személyes tapasztalata szerint mivel sem válik az erdőgazdaság nagyobb szolgálatára, mint Baden vagy Württembergnek katonaviselt erdőmunkásokból vagy hasonló elemekből válogatott és 8 hetes tanfolyamon kioktatott személyzete.

A hol a mi altishti minőségünknek megfelelő és német földön „segédtishti“-nek is nevezett, tehát oly egyéneket (Förster, Revierförster, Brigadier stb.) alkalmazzak, a kik az ugynevezett műszaki segédszolgálatra hivatvák, a nagyobb arányu szellemi kiképzés indokoltabb. És mégis feltűnő, hogy ezen iskolákban sem hosszabb a tanfolyam egy évnél, valamint figyelemre méltó, hogy több helyütt előfeltételül tekintik a sikeres katona szolgálatot; Poroszországban pedig kapcsolatba hozzák az oktatást a katonai kiképzéssel.

Azok az igények, a melyeket a magyar erdőgazdaság mai szükségleténél az alsó erdészeti szakoktatással kell kielégítenünk, csak többrendbeli kérdés előzetes megfajtése kapcsán állapíthatók meg.

Első e kérdések közül, hogy van-e szükségünk az altishti rangnak megfelelő képzettségű egyénekre az állam gazdaságában és hasonló minőségű alkalmazottakra a magánosok nagyobb erdőbirtokain, s ha igen, milyen célból? A második hogy igényelünk-e olyan egyéneket, a kik a műszaki segédszolgálatra alkalmasak? És a harmadik, hogy van-e szükség alsó-erdészeti szakoktatással képzett és kisebb erdőgazdaságok önálló vezetésére alkalmas egyénekre?

E kérdések elbírálásánál nem indulhatunk ki egyoldaluan azokból a nézőpontokból, a melyek például a német erdőgazdaságokat érdeklőleg figyelembe jöhetnek. A szükséglet megállapításánál sem lehetnek egyazon kívánalmak mértékadók!

A német birodalom erdőgazdasága ugyanis a maga belterjessége, erdőgazdasági munkáinak sokfélesége és magasfoku jövedelmezősége mellett nagyobb szellemi képzettségű egyének foglalkoztatását indokoltabbá teheti s ilyenek alkalmazását magasfoku jövedelmezősége el is viseli. Nálunk azonban, a még jórészt extensiv és nagy átlagban csekély jövedelmű erdőgazdaság, mely jobban védelmi szolgálatot, kevesebb gazdasági teendőt és még kevesebb értelmi munkát köve-

Ez a siker, de talán még inkább az elismerő megjutalmazás, amelyet a famernek csengő pénzben nyújtottam, kihozták őt eddigi elzárkózottságából, úgy, hogy midőn előtte azon szándékomat nyilvánítottam, hogy bevárom az első hóesést, mikor az első wapiti szarvasok a hegyes vidéket a síksággal cserélik fel, hogy a bögési időben bikákra vadászhasak; ő maga ajánlkozott, hogy rendelkezésemre áll, mert e téren bő tapasztalatai vannak. De minthogy a bögési időnytől még jó messze voltunk, tanácsosabbnak véltem a rendelkezésre álló időköz, az egyhangú és unalmas pipázás és pálinkázás helyett vadászkirándulásokkal és medvekifutlésekkel eltölteni.

Néhány napi pihenő után a farmert ígéretére figyelmeztettem, aki kezdetben ugyan egy kissé huzódózott, de aztán csakhamar kijelentette előttem, hogy szavát állja.

Természetesen sokféle lim-lomot kellett magunkkal vinni, mert hisz arról volt szó, hogy a sziklás hegyvidéket keressük fel s majdnem egy hétig leszünk fent

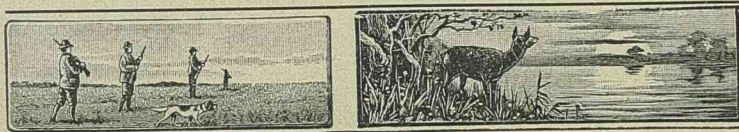
a zord és kietlen magasban. Karavánunk öt ember és néhány teherhordó állatból verődött össze. Ez utóbbiakra annyi teher jutott, mintha csak több hónapi tartózkodásra készültünk volna az örök hó- és jégborította sziklákon. A hegység megmászása sokkal több nehézséggel járt, mintsem ezt alulról tekintve hinni lehetett volna, s alighogy felkerültünk 1000 méternyi magasságba, már magas hóban gázoltunk, amelyet ugyan a sík területekről a szél helyenkint lefújt. A hegység megmászása egész napon át tartott s bár csak két ízben tartottunk pihenőt, mégsem voltunk még a kitűzött helyünkön. Ez okból kénytelenek voltunk utközben a hegyoldalon táborni s egész éjszaka tüzeltek, mert különben a hidegtől megdermedtünk volna. Másnap viradatkor már talpon voltunk s egészen délelőtti 10 óráig másztuk a hegységet. Ez alkalommal találtuk az első friss medvecsapást, amely bennünket csakhamar egyenesen a medve barlangjához vezetett. Bejárata oly szimmetrikusan volt megválasztva és természetes kimosások által előállítva, hogy az ember önkénytelenül arra

tel, ilyen egyéneknek a kívánt értelemben foglalkozást adni alig tud. A mikor pedig a kiképzés nem történik a szükséglet arányában és az alkalmaztatás nem nyújt megfelelő foglalkozást a képességnek: a természetellenes helyzet a szolgálat eredményeire kedvezőtlen visszahatással jelentkezik.

Ebben látom egyik hátrányát a mi alsó erdészeti szakoktatásunk rendszerének!

A védelmi szolgálat mind a mai napig kevés és egyszerű gazdasági teendő ugyanis nem igényel olyan foku kiképzést, mint a minőt növendékeiknek a magyar erdőőri szakiskolák nyújtanak. Az ilyen szolgálatra és a gazdaságban előforduló munkák végrehajtásának felügyeletére kitűnő védszemélyzetet nevelt már önmagának akárhány magyar uradalom és erre a célra a kir. kincstár erdőgazdaságaiban is még a legmegfelelőbbeknek bizonyultak a gyakorlatilag képzett, javarészt katonaviselt és kevés igényű alkalmazottak.

(Folyt. köv.)

Vizsla-tanítás és használat.

Irta: Stark Dezső főerdész.

A tanításra legcélszerűbb idő délelőtt 10—12 és délután 3—6 óra. Ezidőtájt zsebünkbe teszünk egy jó darab kenyeret s kezünkben egy kis suhogóval, behívjuk a vizslakölyköt. A szobában rajtuk kívül más

gondolt, hogy az emberi kéz munkája. A barlang nyílása előtt nagy sik térség terült el, amelyen egy század lovasság könnyen végezhetett volna gyakorlatokat. Ez a kedvező helyzet arra készítette karavánunkat, hogy a barlang közelében állandó tábort üssön; nem sok időbe mult s a sátrakban otthon éreztük magunkat. A száraz fa és galy gyűjtése végett kiküldött emberek egymásután csakhamar visszatértek azzal az örömdetes hírrel, hogy a medvét a barlangban morogni hallották. Én és a farmer nem adtunk hitelt ennek a hírnek és így feleslegesnek tartottuk a barlang bejáratát figyelemmel kíséreni. Délután azonban, midőn embereink a házi teendőkkel készen voltak, elmentem a barlanghoz s elég meggondolatlanul abba beléptem. Azonban alig tettem a sötét üregben két lépést előre, halk morgást hallottam mire természetesen legott kerekét oldva a táborig meg sem állottam. Ott embereimet fellármázva, hamar visszatértünk a barlanghoz, hogy a medvét megostromoljuk. Mig az emberek a barlang körül száraz gallyat szedtek össze, addig a farmerrel a bejárat előtt lesbe álltunk.

ne legyen, sőt a dohányfüstből is minél kevesebb. A pálcát egyelőre letesszük a székre vagy az asztalra, aztán a vizsla nevét szólítva, halkan pisszentünk és mutató ujjunkkal lábunkhoz intünk; ha a vizsla odajön, megsimogatjuk, ha nem jön, de valahol ülve bámészkodik, akkor nyájas szavakkal közeledünk hozzá, megsimogatjuk, majd hátrálva, folyton hívogatjuk őt pisszentés és intés által. Ha szépen lábhoz jön, adjunk neki egy kis darab kenyeret, ha ellenben a szobában futkos ránk sem hederitene, akkor zsinegre vesszük és azzal huzzuk magunkhoz, miközben pisszentünk és minden közelítés után egy darabka kenyérrel kedveskedünk. Ha ez már jól megy, akkor magunkhoz hívjuk a tanítványt, féltérde leereszkedünk, balkézrel alul megfogjuk a nyakszirtjét, jobbkezével pedig gyengéden megütögetjük a farktöve tájt, „ülj le“ (setzdich) vezényszót hangoztatván többször egymásután; ha a kutya leül, akkor megsimogatjuk, ha ellenkezik, akkor erőltetjük és megfenyegetjük az ujjunkkal. Ezt a gyakorlatot azután az elsővel kapcsolatban ismétéljük mindaddig, míg tökéletesen nem megy.

Folytatólag hónunk alá vesszük a pálcikát, a padlóra tesszünk egy darab kenyeret, nyájasan megsimogatjuk a tanítványt s aztán a kenyérdarab közelében leültetjük; ezen helyzetében kezünkbe fogjuk az első lábait, s „hasalj“ (dropp) vezényszóval előre emeljük, hogy a kölyök hasára feküdjék, szemben a kenyérdarabtól egy arasznyira. Most nem az ujjunkkal, hanem a pálcikával fenyegetjük és folyton hangoztatjuk a vezényszót „hasalj“; ha emelkedni akar, lenyomjuk és úgy tartjuk, ha engedelmeskedik folyton simogatjuk, de mindig a vezényszó kíséretében. Egy-két percig hagyjuk így egyfolytában, aztán „fel,“ (auf) vezényszóra fel engedjük kelni, sőt ha magától nem akarna, fel is emeljük, megsimogatjuk és az előtte fekvő kenyérdarabot is neki adjuk, de saját kezünkől. Ezzel kapcsol-

A medvének jól hallható szünet nélküli morgása élénken tanuskodott arról, hogy ő kelme a megzavartatás miatt nagyon bosszankodott.

Végre is miután az összehordott gallyrakás állandó tűz fentartására elégségesnek látszott, a száraz rőzse- és gallyhalmazt lángba borítottuk és a barlang bejáratába betoltuk. Bárha a rossz léghezam a füstöt többnyire ellenkező irányba terelte, a fújtó füstnek egyrésze mégis behatolhatott a barlangba, mert néhány perc múlva erősebb neszt és hevesebb morgást hallottunk. A tüzet gallyakkal folyton élesztve, csakhamar a szél is kedvezett s nemcsak a füstöt, hanem a lángokat is egészen a barlangba fújta.

Éppen azon igyekeztünk, hogy minél hatalmasabb máglyát rakjunk, midőn a medve a barlang nyílásában egyszerre megjelenik s azon iparkodik, hogy a tűzrakást átugorja. Én alig 6 lépésnyire állottam tőle, de soha életemben még gyermekkoromban sem tudtam volna hátrafelé olyan ugrást tenni, mint most. A farmer és egyik kísérőm gyorsan mellettem teremtek s pillanat

latban arra is megtanítjuk a növendéket, hogy a mire azt mondjuk: „nem szabad“ (nicht erlaubt,) ahhoz ne merjen nyulni. Ez olyanformán történik, hogy a hasaltatás után, az előző gyakorlatok ismétlése közben a székre, diványra, majd — lagkésőbb — a földre teszünk egy-egy darab kenyeret, odahívjuk a vizslát és midőn hozzászagol, rásuhintunk e szavakkal: „nem szabad.“ Később több darab kenyeret teszünk le külön-külön, hogy a járkálás közben különböző helyeken találja azokat és mindegyik mellett külön hangoztatjuk a tiltó vezényszót és fenyegetőzünk a pálcikával; ha pedig véletlenül mégis lenyelne egyet-egyet, akkor rásuhintunk és új darabot teszünk ugyanazon helyre. Egy kis türelem árán ez a gyakorlat is hamar fog menni és nagyon sokszor hasznát vesszük.

Ezután arra tanítsuk vizslánkat, hogy mit kell tennie a „keress“ (such) vezényszóra. E célból még mindig csak a szobában maradunk és kezdetben — úgy, hogy a vizsla is lássa — az asztal lábához, vagy az ajtó-sarokba teszünk egy darab kenyeret és a „keress“ vezényszót mondogatva, arra mutatunk, biztatjuk és fel hagyjuk venni. Később magasabb tárgyakra tesszük a kenyérdarabot és mindig meghagyjuk enni, sőt meg is cirógatjuk a tanítványt; majd egy kis fortélylyal jobbra-balra járkálva úgy ejtjük el a kenyérdarabkát, hogy ne vegye észre s midőn legtávolabb vagyunk e helytől, akkor mondjuk, hogy „keress.“ Ha megtalálja, „jól van“ (braw) dicsérettel illetjük. Ezután már úgy dugjuk el a kenyérdarabot, hogy sohase vegye észre és mindig más-más helyre. Ezen gyakorlat közben a felhasználandó kenyeret a zsebünkben kell tartani, sohasem kézben, nehogy annak látása, vagy csak szaga is zavarja a tanítványt. És ugyanezen gyakorlatot folytathatjuk kint a kertben, vagy a parkban, de úgy, hogy a tanítón és tanítványon kívül se ember, se állat ne alkalmatlankodjék a kertben.

alatt kilőtték fegyverüket a bösz medvére. A példa ragadós lévén, magam sem cselekedtem másként, s bár idő nem volt nyugodt célzásra, hirtelenében a szügye tájékára lőttem, a három golyó azonban nem tartotta vissza a mackót, hogy a tüzrakást át ne ugorja. Mi természetesebb tehát, hogy a fekete de nem tulfejtett mackó most bennünket megtámad. Izgatottságomban még volt annyi lélekjelenlétem, hogy az éppen felágaskodó medvére még egyszer rálőttem, mire hátuljára összeesett. Bömbölve guggolt most az ülepén s minket még egy tekintetre sem méltatva, mérgesen kapkodott a hátuljába, ahol a golyólövés heves fájdalmakat okozhatott neki. E percben a farmer időközben megtöltött fegyverét kezembe nyomta s reám kiáltott, hogy adjam meg hamar a kegyelemlövést, amit nyomban meg is tettem. A váratlanul terítékre hozott zsákmány pokoli öröme hevített valamenyiünket, úgy, hogy mikor a medvét hamarosan a közeli sátrak elé cipeltük s ott kiterítettük, a farmer ráült a medvére s a magunkkal hozott brandyből akkorákat huzzott, hogy már szinte

Lehet, hogy némelyek szörnyűködve ütköznek meg azon, hogy én a keresésre való illetén tanítás folyamán a feltalált falatokat meghagyom enni a vizslakölyöknek, úgy gondolván, hogy hiszen akkor a feltalált vadat is megfogja enni! Ez nagy tévedés volna, mert a vizslakölyök a kenyérdarabot azon határozott tudatban iparkodik feltalálni, hogy azokat megehesse, míg ellenben később a vadat egy veleszületett csodálatos ösztönnel kutatja, nem azért, hogy éhségét vagy legalább is étvágyát szolgálja, hanem hogy szenvedélyének élhessen. Különbözik pedig az elrejtett kenyérdarabkák felétetésének csak addig szabad tartani, míg a vizsla teljes tudatára jön a „keress“ vezényszó jelentőségének.

Ha azt tapasztaljuk, hogy ezzel már tisztában van akkor áttérünk egy más, lényegesebb gyakorlatra, melynek az előbbi csak bevezetéséül szolgál. Ugyanis előveszünk egy darab gömbölyű puha fát, (15—20 cm. hosszú, 5—6 cm. vastag) melyet a kölyökkutya azért szeret, mert könnyen bele tud harapni, — s ezzel a darabka fával ismét a szobába vonulunk, hogy a kutyákat megtanítsuk a „hozd el“ (apport) és „keresd, hozd el“ (such apport) vezényszavakra. E célból magunkhoz hívjuk a kis tanítványt, egy kicsit hizelkedünk neki, hogy jobb kedve legyen, sőt a szája előtt incselkedünk a fácskával és megengedjük, hogy néhányszor beleharapjon, majd leguggolunk hozzá és balkezünkkel a szügye előtt visszatartva, jobb kézzel eldobjuk a fácskát. Ha m á r n e m g u r u l, akkor „hozd el“ vezényszóval eleresztjük a kölyköt és magunk is közeledünk az eldobott tárgyhoz, tolyton hangoztatva a vezényszót. Ha felveszi magától, megdicsérjük és hagyjuk, hogy egy kicsit játszik vele, majd pedig hívogatjuk oda, ahonnan a fácskát eldobtuk. Nem kell azonban erőltetni; az a fő, hogy a „hozd el“ vezényszóra eleinte csak a szájába vegye az eldobott tárgyat, míg ellenben,

attól tartottam, hogy a nagy áldomásnak rossz következményei lesznek. S csakugyan az alkohol felülkerekedett, a farmer pedig holtrészegen elterült, s a jótékony álmot elejét vette további ekszcédálásainak.

(Folytatása következik.)

‡ *Czigány-vetélkedés.* Két muzsikusz cigány beszélget: az egyik flótás a másik brácsás. A jóléletről folyik a szó s a flótás hengegve azt mondja:

— Ugy élek én, mint a szolgabíró vagy a király.

A gögös nyilatkozat szörnyen bántja a brácsást s megelőzőleg odaszól:

— Mit hencségsz?

— Már miért ne hencsegnék!

— Hát azsír, hogy én is ílek úgy, mint te!

A flótást szörnyen bántja a brácsás nyilatkozata s gunyosan vágja oda:

— Hiszen csak kinyírhajon vergődöl!

A vád felforrallja a brácsás véré.

— Mégis kövir vagyok.

A flótás mosolyog és imigyen főzi le kollégáját:

— Csak d á g á d t vagy . . .

hogy mindjárt elő nem hozza, sőt inkább elszalad vele és ránk sem hederít, az mellékes és ezért a legcsekélyebb büntetéssel sem szabad illetni. Ebbe a tudományába magától érlelődik a vizsla szinte észrevétlenül, csak az ösztönt kell benne kissé ébresztgetni. Azt sem ajánlom senkinek sem, hogy az apportra való tanításnál kutyája szájába erőltessen bármiféle tárgyat, mert ha annak kedve van apportírozni, ez a gyakorlat az, a melyet legszívesebben végez, de ugyancsak ez a gyakorlat az is, amelynél az erőszak legtöbbet árt, sőt könnyen megtörténhetik, hogy egyszersmindenkorra meg-hiusítja törekvésünket. Azért különösen a pointereknél tapasztalható csirkefogási játékot sem szabad úgy büntetni, hogy a szájába tömjük a csirkét és jól eltángáljuk, hanem akkor kiáltunk rá tiltó vezényszóval, midőn észrevesszük, hogy leselekedik, vagy épen hajszoja azt, s ha már megfogta volna, verjük rá nyomban, de ilyenkor a csirkét kezünkbe ne fogjuk s a kutyát is csak hagyjuk futni.

Ha a tanítvány előhossa az eldobott tárgyat, akkor gyöngéden leültetjük és „add ide“ (gib her) vezényszóval kivesszük a szájából azt és pedig ha könnyen el nem engedné, akkor balkézzel megfogjuk a tárgyat, jobb kezünkkel pedig a szájnyílás tövén átfogjuk a felső álkapsot és a pofalebenyt a hüvelyk és közép ujjainkkal a szájba nyomjuk, mi által az álkapsok széjjelebb nyílnak és a tárgyat eleresztjük; e közben a vezényszót — „add ide“ — többször hangoztatjuk. Ezt a gyakorlatot később összekötjük a „hasalj!“ vezényszóval, s midőn a kutya szépen fekszik, balkezünket a hátára tesszük, hogy fel ne ugorjék, s jobb kézből eldobva a tárgyat, kissé várakozunk és fokozatosan mindig nagyobb türelemre szoktatjuk a tekintetben, hogy csak vezényszóra keljen fel apportírozni. E gyakorlat nagyon lényeges, mert célja az, hogy midőn vadászat alkalmával a vad előugrik, vagy felrepül, a vizsla ugyanakkor rögtön hasaljon és ha lövés történnék is, várakozzék a következő vezényszóra. Tehát ismétlem, hogy a droppoltatást iparkodjunk a legnagyobb tökéletességre vinni.

(Folytatása következik.)

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Vadászati ügyben

hozott kormányrendeletek, határozatok, döntvények és szakvélemények.

A m. kir. csendőrség utasítása a vadászjegyek ellenőrzése és az orvvadászokkal szemben követendő eljárás, valamint a fegyverek elkobozása tárgyában.

1. M. kir. belügyminiszter 1894. évi 30683. sz. rendelete.

A fegyver és vadászati adóról szóló 1883. évi XX. t.-c. 39. §-a kötelességévé teszi az állami csend- és rendőröknek, valamint a törvényhatósági, közbiztonsági közegeknek mindazokat, kik akár lóháton,* akár egyéb módon vadásznak, vadászjegyeik előmutatására felszólítani.

Minthogy pedig a m. kir. pénzügyminiszter ur által velem közölt azon körülmény, hogy az ezen adónemekben elért eredmény ki nem elégitő, arra enged következtetni, hogy a nevetett közeg az idézett törvénytörvényszakaszban előírt kötelességüknek nem felelnek meg kellően, felhívom a parancsnokságot, hogy intézkedjék, miszerint a csendőrök ezen kötelességük szigorú betartására figyelmeztessenek.

Minthogy továbbá tapasztaltatott, hogy a vadászat-ról szóló 1883. évi XX. t.-c. valamint a fegyver- és vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. t.-c., illetve ezeknek a csendőrségi ténykedésre vonatkozó részei az egyes csendőrkerületekben eltérőleg alkalmaztatnak, egyöntetű eljárás tekintetéből felhívom egyben a parancsnokságot, hogy alosztályait a következőkre utasítsa:

Orvvadász ellen — minthogy a tilos területeken való vadászat az 1883. XX. t.-c. 39. §-a értelmében nem képez hivatalból üldözendő kihágást, — a csendőr csak a vadászterület tulajdonosának vagy bérelőjének, illetve ezek megbízottjának kérelmére van hivatva fellépni, a tilos időben vadászók ellen azonban hivatalból, tehát felszólítás nélkül is. A vadászfegyver az elejtett vaddal együtt mindegyik esetben lefoglalandó és az eljárásra illetékes hatóságnak beszolgáltatandó, mely hatóság azután azoknak elkobzása, esetleg a tulajdonosnak leendő kiadása tekintetében az ítéletben intézkedend.

A fegyver és vadászati adóra vonatkozó törvény elleni kihágások eseteiben, nevezetesen ha valaki vadászati jegy nélkül vagy másnak nevére szóló, vagy érvényességére nézve már lejárt vagy meghamisított vadászati jeggyel vadász, adóköteles fegyverét az adó alól elvonja, eltitkolja, csak akkor foglalandók le s szállítandók be az illetőknél talált lőfegyverek, ha ez közbiztonsági szempontból szükségesnek mutatkozik, vagy ha a fegyvertartáshoz helyhatósági szabályrendelettel engedély kívántatik s ilyent az illető előmutatni nem képes, vagy egyéb büntetendő cselekmény is forog fenn.

Házkutatás fegyveradó jövedéki kihágás eseteiben egyáltalán nem eszközölhető.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Uj fécánfaj.** Orosz tisztek Mandzsuriából legutóbb egy olyan fécánfajt vittek Szentpétervárra, mely nagyságra az eddig Európába behozott összes fécánokat felülmulja. Az uj fécán tollazatra, illetve a tollszínezésre nagyban hasonlít a közönséges kínai örvös fécánhoz, de azért tollazata egészben véve mégis pompásabb. A tojó csak kevéssel kisebb a kakasnál s a színezése éppen olyan, mint a kakasé, csak valamivel halványabb.

Ennek az új fának állítólag Mongólia a hazája, csak hogy onnan elkalandozik Mandzsuriába. Most az új fajtaival Pétervározt keresztezési kísérleteket óhajtának tenni, hogy termékeivel megismerkedhessenek.

* **Óriás hársfa.** Pápa Mihály nyugalmazott csendőrezredes nemrég Háromszék vármegyében, Ozsdola községben volt s ott a római katolikus templom előtti téren egy óriási nagy terebélyes hársfát látott, melynek törzse feltűnő vastagsága miatt magára vonta figyelmét, ennél fogva annak törzsét egy méter magasságban lemérte és a következő méretek jöttek ki: a törzs kerülete 6,2 méter, a melynek középmérője 2 méternek felel meg, a fa ágai pedig a törzs körül 5—6 méternyire terjeszkednek ki. Arról, hogy milyen idős lehet ez a fa, senki sem tudott felvilágosítást adni, mert a legöregebb emberek is már gyermekkorukban a mostani állapotban ismerték.

* **Az ehető föld.** Japánban már régóta ismeretes egy agyagfajta, melyet a szegényebb néposztály táplálékul használ. Ez a különös eledel vörös színű, igen lágy, zsiros fogású és rágás közben a homoknak semmi nyoma közte. Azok szerint a kik már izlelték, olyan érzést kelt az emberben, mintha nagyon zsiros ételt ennék. Azok, a kik vele élnek, vékony darabokat vágunk belőle, nyílt tűznél megsütik és úgy eszik. Egy angol utazó útjában Új-Zélandból hozott ilyen ehető anyagot, melyet ott ember és állat egyaránt kedves eledelnek tart. Egy kémikus megvizsgálta e szokatlan eledelt s kimutatta, hogy abban vajmi kevés tápláló anyag van. Mindössze 1 és háromnegyed százalék szerves anyag van benne s 8 és egynegyed százalék klórkáli, vagyis konyhasó s ezzel hasonlatos összetételű anyag. Hogy mi van az anyagon ennivaló és szeretni való azt nem lehet tudni, de a japánok nagyon szeretik és de gustibus non est disputandum.

* **Mennyire fejlődhetik a szaglászunk.** Nichols és Bailey, a két északamerikai fiziológus érdekes vizsgálatot tett a szaglászról. A két tudós több kis üveget töltött meg határozott mennyiségű, többféle foku illó olajjal és ezek szagát több emberrel meghatároztatták. Nagy különbség mutatkozott az egyes emberek szagló képessége között. Míg például három ember a kéksavat megérezte oly vegyítékben, melyben egy gram kéksav kétszáz kilogramm vízzel volt keverve, mások százszorta erősebb keverékben sem vették észre. A férfiak és asszonyok szaglóérzékével tett összehasonlítás a legfeltűnőbb eredménnyel járt; negyvennégy férfit és harminchárom nőt vizsgáltak meg és az eredmény az volt, hogy a férfiaknak sokkal finomabb szaglászuk van, mint a nőknek.

évet meghaladó, buzgón és teljes odaadással teljesített szolgálat után folyó hó elsejével véglegesen nyugalomba vonult. Adja a mindenható, hogy sokáig s jó egészségben élvezhesse jól megérdemelt nyugalmát!

— **Házasság.** Lapunk szerkesztője egyetlen leányát, Irén Ilonát, f. hó 2-án vezette oltárhoz Butyiri Flóris államvasuti tisztviselő. A fiatal párnak őszinte szívből kívánjuk, hogy zavartalan boldogságban és örömeiben futhassák meg életük pályáját.

— **A milliomos asszony szeszélye.** A mérhetetlen gazdagság, a milliók gyakran nem teszik boldoggá az embert s a kényelmet, jólétet, ezernyi gyönyörűséget, a mit csak a nagy vagyon nyújthat, nem ritkán megunja az, a kinek leginkább van benne része. New-Yorkból jelenti egy távirat, hogy Jonesné new-yorki milliomos asszony a minap eltűnt s levelet hagyott hátra, hogy megunta fényes életét s elhatározta, hogy a munkájával fogja megkeresni kenyerét. Késébe esett férje egész detektivhadat mozgósított föl kutatására s tegnap végre sikerült megtalálni az eltűnt asszonyt. Egy majorságban vállalt állást, mint szolgáló, de csakhamar megunta ezt a foglalkozását is és nevelőnőnek akart szegődni. Ekkor találták meg és visszavitték fényes palotájába, a melynek pompájától és kényelmétől megcsömörlött.

— **Tragédia a nászuton.** Berlinből jelentik: Fürstenberg József báró gárda-vértesezredbeli főhadnagy nemrég feleségül vette a Mesel melletti Ziefferben Schorlemes báró leányát. Az esküvő után, melyen ott volt Eitel Frigyes herceg, a német császár fia is, a fiatal pár nászutra indult. Tegnapelőtt este a Düsseldorf melletti Huguepoet kastélyba érkeztek egy ismerősükhöz látogatóba. Éjszaka Fürstenberg báró heves vértolulást kapott, fölkelt az ágyból és ki akart menni a szabadba, hogy friss levegőt szívjon. Támoilyogva ért ki a kastély lépcsőjére, de ott megcsuszott, azután a korláton kersztül bukva, beleesett a kastély körül futó árokba s belefulladt a vízbe. Holttestét csak másnap délből találták meg.

— **Halál a részeges apa miatt.** Opreán György nagybecskerei birtokos véniségére korhelységre adta magát. Elhanyagolta gazdaságát, családját és ivott szüregyig. Részeg fővel aztán ütötte-verte feleségét és fiát s pokollá tette családját életét. Az utóbbi időben már otthon is ivott. Antal fia a sok hiábavaló kísérlet után revolvert vett elő s azt mondta apjának, hogy ha nem hagyja abban az ivást, szemeláttára agyonlövi magát. Az öreg bambán nevetett a fiára s nagyot huzott az üvegből. A fiu beváltotta fenyegetését. Szívéhez szorította a revolvert s néhány pillanat múlva holtan terült el apja előtt. Az alkoholtól elbénult embert hirtelen kijózanította a szomorú eset, sirva borult fia holttestére és esküdözött, hogy nem iszik többé. Fogadalmával azonban egy kicsit megkészt...

NAPI HIREK.

— **Nyugdíjazás.** Szontágh Elek I. oszt. m. kir. főerdőőr a szászsebesi m. kir. erdőhivatalnál husz

— **Jégvihar.** A Sümeggel szomszédos Csabrendek község határát a jég teljesen elpusztította. A községben óriási kiterjedésű szőlőhegyek vannak és a lakosság legnagyobb részének ez a fő jövedelmi forrása. A vihar számos embert a kenyerétől fosztott meg. A vihar egy óra hosszat tartott és a hegyekből nagymennyiségű követ, fát és földet söpört a községbe, mely sok ház falát bedöntötte és a víz behatolt a lakásokba. A szélvihar évszázados fákat tövestől kicsavart a földből. A vetésekben a vihar nagy kárt tett, különösen a rozsbán, mely a vihar előtt különösen szép volt. Csabrendekről a vihar Sárosd, Gyepü-Kaján és Káptalanfa községek felé vonult, hol szintén óriási kárt tett. Zala-Szent-Györgyön éjjel lepte meg a vihar a lakosságot és csak reggel vették észre az óriási csapást. Öreg gazdák is alig emlékeznek ilyen jégverésre. Ez a vidék is nagy inség elé néz.

— **Az életmentő jutalma.** Párisban a minap egy ember beugrott a Szajnába. Öngyilkos akart lenni. Már-már elmerült, a mikor egy közeli hajó matróza utána ugrott és nagy erőfeszítéssel, hősies önfeláldozással kimentette a vízből az öngyilkos-jelöltet. Szerencsén a partra vonszolta, a hol a mentett gyorsan magához tért, de már a következő pillanatban megmen-tője ellen fordult:

— Ki jogosított föl, hogy az én dögomba ártsd magad?

E kérdéssel nekiment a matróznak és rövid tusakodás után belökte a vízbe. A jól uszó matróz szerencsétlenségére egy hajó alá került, ahonnan mint halottat huzzák elő. A tettest, a ki ilyen gyalázatos módon hálálta meg élete megmentését, elfogták, de a rendőrségen nem volt hajlandó megmondani se a nevét, se a foglalkozását, se származását.

— **Az öreg ember szerelme.** Neposz községben Vasziel Nikolai 70 éves gazdaember beleszeretett egy falubeli fiatal özvegyasszonyba. Az öreg ember pénzzé tette minden jószágát s valósággal szórta a pénzt a fiatal asszonyra. Csakhamar feleségül kérte, de az asszony csak türelemre intette és tovább hitegette. Az öregot ismerősei figyelmeztették, hogy a fiatal özvegyasszony csak játékot űz a szerelmével. Vasziel a mult vasárnap még egyszer elment választottjához, de most is csak biztatást kapott. Ekkor magára vette legszebb ruháját, tele rakta a zsebét pénzzel s a csürjében felakasztotta magát.

— **Két hete alszanak.** Oroszlámos torontálme-gyei községből jelentik, hogy ott Záries Szteva 40 éves jó módu földmives ember 18 esztendősi fiával együtt már két hét óta alszik. Mikor a szomszédok már napokig nem látták őket, aggódni kezdtek és rájuk törték az ajtót. És a két embert ott találták az ágyban, alva. Eleinte azt hitték, hogy talán meg is haltak, de ez a hit hamar eloszlott, mert az orvos konstátálta, hogy csak alszanak. A doktor a két alvót fel is ébresztette, a mire azok enni kértek. Mikor jóllaktak, nyomban lefeküdtek és azóta rendületlenül alszanak. Most már mesterségesen táplálják őket, mert még enni sem ébrednek fel.

— **Ember és oroszlán.** Esszenből jelentik: A néhány hét óta itt működő Krembsér-féle cirkuszban rémes jelenet történt. Bügler oroszlánszelidítő bement az oroszlánketrecbe, a hol egy nőtény oroszlánt megfenyített. Az állat az ütlegektől nagyon nyugtalan lett, úgy hogy a szelidítő kénytelen volt még egyszer ráütni. Az oroszlán erre nekirontott a szelidítőnek és egy pillanat alatt leherapta a bal kezét. Az állatszeli-dítő bár iszonyu fájdalmat érzett, nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem kihúzódott a ketrecből. A borzalmas jelenetet a közönség a rémülettől szinte megnémulva, a legnagyobb csöndben nézte végig.

— **Forrongás Varasdmegyében.** Zágrábból táviratozzák nekünk: Varasdmegye néhány járásában nagy forrongás van a parasztok között, a kik azt követelik, hogy a 60 filléres napibért két-három koronára emeljék; a napszamosok fenyegetik a földbirtokosokat és a dolgozni akarókat és már több helyen elpusztították a gyümölcsstermést és a gabonát. Tegnap Stubicában ötven fegyveres paraszt megtámadta a jegyző házat s belőtt a lakásba.

— **Vő és após.** Dombosi Gábor komáromi ügyvéd pénzt kért az apósától, Milch Adolf párkányi fakereskedőtől. Vő és após ez alkalommal összeveszték s a szökváltás közben Dombosi oly dühre lobbant, hogy revolvert rántott és ötször rálőtt az apósára, a ki állítólag nem akart neki egy krajcárt sem adni. A lövések közül egy sem talált. Milch Adolf följelentette vejét, a kit a rendőrség letartóztatott. Az ügyvédet kihallgatása után vizsgálati fogságba helyezték.

— **Hitvesgyilkosság.** Rimaszombatból jelentik: A szomszédos Alsó-Hangony községben megrendítő családi dráma történt. Éliás István odavaló lakos még nemrégiben a község leggazdagabb birtokosa volt, de szerencsétlen spekuláció folytán elvesztette minden vagyonát. E miatt elkeseredett és már több ízben megakarta magát ölni, de felesége mindannyiszor megakadályozta az öngyilkosságot. Tegnap Éliás vadászfegyverével agyon akarta magát löni. Felesége kétségbeesve odasielt, hogy a fegyvert kirántsa a kezéből. Dulakodás támadt közöttük, míg végre a férj szinte őrjöngve a feleségére célzott és elsütötte a fegyvert. Az asszony holtan rogyott össze. Éliás azután jelentkezett a hatóság-nak, a mely letartóztatta.

— **Gyilkosság az éjszakában.** Temesvárról jelentik, hogy az ottani külváros egyik sötét mellékut-cájában átszurt mellel, vérbefagyva találták Kották Pál asztalosinast. A sebben még ott volt a gyilkos szerszám: egy gyalogsági szurony. A kórházban sikerült Kottákot pár percre eszméletre téríteni, de csak annyit mondhatott, hogy kedvesénél volt, egy fiatal cselédleánynál, a ki rajta kívül még egy katonát is szeretett. Ez a katona sokszor fenyegette, hogy leszurja, s az éjjel, mikor a leánytól jött, megleste és leszurta. Mielőtt Kották, a ki mindössze 16 éves, a leány és a katona nevét megmondhatta volna, újból elvesztette eszméletét s nem-sokára rá meghalt. A szurony átfurta tüdejét s más ne-mesebb belső részt is megsértett. A rendőrség most nyomozza az eset többi szereplőit.

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorsajtaján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fill. Ajánlkozásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. június 5.

36. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Alsó erdészeti szakoktatásunk kérdéséhez. — 2. Vizslá-tanítás és használat. — 3. Tárcá: Medve-
vadászat. — 4. Hasznos tudnivalók. — 5. Különlék. — 6. Napi hírek. — 7. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönb felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt
— a betekínthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen
tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek.
Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a
vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megren-
deléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is
a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltósága földmívelésügyi Miniszterium
hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Hirdetések és pályázatok.

Állást keres

2—3

26 éves, reform. vallású, erőteljes, egészséges szakvizsgázott **erdőőr.** Címe megtudható e lap szerkesztőségénél.

Pályázati hirdetmény.

A **maisai** gazdasághoz tartozó rácvölgyi főerdésszi járásban a kisdéi erdőőri állás üresedésbe jött, mely következő fizetéssel s egyéb illetményekkel van egybekapcsolva:

1. 400 korona készpénz;
2. Természetbeni lakás és kert;
3. 2400. □-öl szántóföld;
4. 400. □-öl szántóföld répatermelésre 2 tehén részére;

5. 2 darab tehénre nyári legelő az erdőben és téli takarmányra a 2 darab tehén részére megfelelő fűmennyiség;

6. Szükséges tűzifa lakására szállítva;
7. Pásztor-díj 20 korona;
8. Szántásra 8 korona;
9. Termény-beszállításra 8 korona;
10. Malomba való fuvarra 8 korona.

Egy évi kifogástalan szolgálat után készpénz fizetése évi 120 koronával fog javíttatni.

A folyamodványok alulírott főerdészhez f. évi **junius 20-ig** terjesztendők be, melyekben pontosan kimutatandók folyamodónak eddigi szolgálatai, életkora és az erdőőri szakvizsga letétele.

Kelt Rácvölgy (Tolnamegye, u. p. Tamási) 1904. évi május hó 27-én.

Fodor István,
főerdész.

1—2

Erdőőri

vagy bármely más hasonló állást keres egy — a görgényi szakiskotát 1903. évben jó sikerrel végzett — szakvizsgázott fiatalember. Nőtlen, 22 éves, csak a magyar nyelvet bírja. — Szíves megkeresések ezen a címen küldendők:

Barkay István, Pelsücz,

- - - Gömör-megye - - -

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

Szászváros
Klastrom-u. 1.

KÖNYVNYOMDAI
SZAKÜZLET

AJÁNlja a NYÁRI IDÉNYRE DÚSAN
FELSZERELT PAPIR-RAKTÁRÁT U. M.:

ELJEGYZÉSI-ÉS * * *

* * ESKÜVŐI-KÁRTYÁIT.

MINDENMÉ

NYOMTATVÁNYAIT. * *

DISZES KIÁLLÍTÁS

MEGHÍVÓIT,

GYÁSZLAPJAIT ÉS

* * FALRAGASZAIT STB.

Sürgöncim:
Könyvnyomdarész.

++++ A +++
„SZÁSZVÁROS“
politikai
és vegyes tartalmu
hetilap
kiadóhivatala.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szeged, Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műorás, főtálatlója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Vadászszobák berendezése, trophaeák, szőnyegek, új szerkezetű fegyvertartók, reliefképek készítésére, valamint mindenféle állatok művészi preparálására vállalkozom. — Preparálásra alkalmas vadat a legjobb áron megveszek:

HAERING EDE
SZEGED.

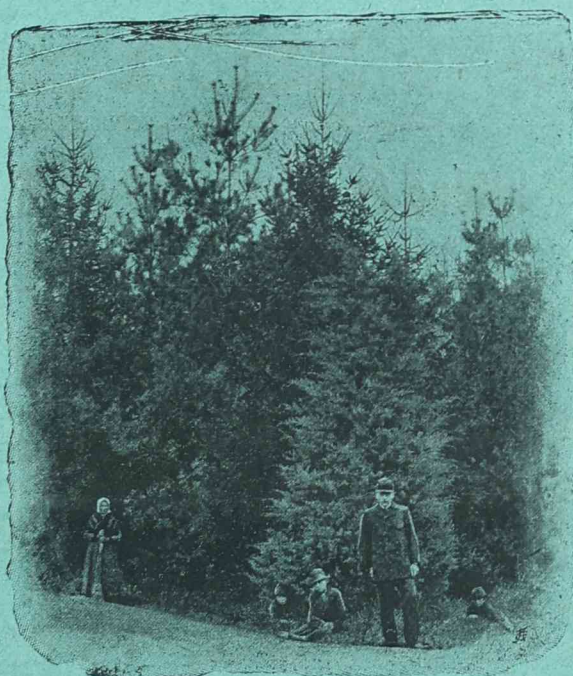
Lakásom: Zsigmond-utca 7. sz.

1899. SZEGED: OKLEVÉL. 1900. AZ ORSZÁGOS IPAREGYESÜLET BRONZ DISZ-ÉRME.

1900. VIAGYKALLITÁS PÁRIS: EZÜSTÉREM. — 1903. MAGYAR ÁLLAM CIMERE. — 1903. KÉRTÉSZETI KIÁLLITÁS ZENTA: EZÜSTÉREM.

1897. ARCACHON: ARANYÉREM, DISZOKLEVÉL. 1897. VIAGYKALLITÁS BRÜSSEL: EZÜSTÉREM. 1898. M.-VÁSÁRHELY: DICSERŐ ARANY-OKLEVÉL.

Erdei csemetekert

és díszfenyőtelep

Faragó Béla

CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI
UDVARI SZÁLLITÓ

ZALA-EGERSZEGEN.

Tisztelettel kéri a magyar erdész közönséget, hogy **erdei vetőmag és erdei csemete**, továbbá **díszfenyő** szükségletének beszerzése alkalmával hézagpótló hazai iparvállalatát az eddig is kitűnő módon megnyilatkozott becses **pártolásában megtartani méltóztassék.** — Cégem erdőbirtokosoktól is szívesen vásárol mindennemű famagot és annak idején mintázott ajánlatokat kér.

Az 1902. II. MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLITÁS POZSONY: ARANYÉREM ÉS ELISMERŐ OKLEVÉL.

1903. KÉRTÉSZETI KIÁLLITÁS SZATMÁR: DISZOKLEVÉL. 1903. Cs. és Kir. UDVARI SZÁLLITÓI CIM.

A kontinens régi jó hírnevű vállalata.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos díszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.

Őszi vetésre és szállításra

ajánl

kocsányos és kocsánytalan tölgy és cser makkot
u. m. szavatolt frissen szedett
gyümölcs- és lombfa-magvakat

elismerő kitűnő és megbízható minőségben

Stainer Gyula

csász. és királyi udvari szállító

Első Körmendi Magyar Magpergető
Gyára **Körmend**, (Vas-megye)

és kéri a t. c. vevőközönséget, hogy az
őszi vetőmagvak beszerzésénél cégét,
mely már C-a 40 év óta a legjobb hírnév-
nek örvend, igénybe venni sziveskedjék.

Mindennemü

tű- és lombfa-csemetékkel

is szolgálhatok! *****

Elsőrangú magbeszerzési forrás!

Több ezer elismerő nyilatkozat. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.